

Дешеві книжки!

НАГОРОДИ ПИЛЬНОСТІ

Дешеві книжки!

Аміс: Записки школяря
Бернет: Малий двір
Білія: про Ілію Муромця
Будніковський: Кров за кров
Відшукано: Пан Чванівський
Верг: Шанселлор
Гасенко: Наян з Джунглі
Гедін: Криж північної Алії, 4 томи
(матюк: Баронський син в Америці)
Гребіна: Байки
Гриневичева: Легенди
Грім: Казки
Дюмо: Лавр
Жоваре: Уличник

Збічник Гумфрі
Кінглі: Брати Моулі
Ковалі: В останній лаві
Писанка
Чародійська скрипка
Щаслива бабуня
Коллод: Пригоди Пінкві
Ламі: Оповідання з Шекспіра
Лебедова: Малий герой
Майор: Без розливу
Марта: Борець
Мілер: Молодість славних людей
Молодченко: Веселка

Нашим найменшим ч. 6, 8, 9, 10,
11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20,
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29,
32, 33 по
Одесь: Іванко Телесик
Петка: На прічків
Сара Кру
Сонейшак: Пригоди Одеса
Солка: На чужині
Стінченко: Острів з закопаними
скарбами
Тейн: Пригоди Гука 1-2
Пригоди Тома Соейра
1001 нч. Два януски

Толстой: Казки
Томісон: Мій знамен
Чайковський: 3 татарської неволі
Франко: Л. Абу Касимові казки
Коваль: Басні
Колі: ще звір говорив 1/4
Лас: Микита
Пригоди Дон Кіхота
Феді: Син України
Чайковський: Одеса
Шекспір: в новітніх
Японська казка
Ярошківська: Заповіт

і багато інших книжок за готівку і за піспялотною висилка відвортно

Книгарня Наукового Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10.

Жадайте каталогів!

у тому самому становищі, що й інші наші мистці-емігранти: без заняття. Це становище тим трагічніше, що Крижанівський людина, не з того світа, заблуканий у сучасність козацький бурлака, романік, без ніякого арозуміння для умовностей життя, байдужий на злигодні і засоби прожитку, вічно занятий тільки єдиною, непрактичною думкою: мистецтвом. На щастя, найшлися й в нас люди, що арозуміли вагу мистецької праці, таланту Крижанівського і його прикмети як людини. На хуторі п. Мирона Луцького проживав артист останні два роки, найшовши родинний захист і осолодивши собі важкі переживання воєнних літ. Революція відобрала йому всю родину: батьків, братів, сестер: одні впали жертвою терору, інші негдути: він лишився круглим сиротом.

Над могилою мистця промовляв Микола Голубець від „Гуртка Дітячів Мистецтва“ у Львові, підкреслюючи різку гармонію, яку виявив Крижанівський як „янгольський добра людина і рідкий артист. Р. Лісовський прощав свого шкільного товариша теплою згадкою. О. Луцький підкреслив цю різку прикмету покійного, який служив Красі, захопаний в українській природі: її неби, деревах, квітках, переливі колірній, арозумів у даний мент, що нема більшої краси для людини як боротися за волю рідної країни.

Панахиду правив єромонах Борис з Почаївської Лаври. Могили покійного відкрили други та знайомі зельно та свіжими квітами. Вони довго лишилися на цвинтарі, згадуючи дивну людину і дивного артиста, якого їм стане відомим широкому загалові шойно згодом, коли цінні полішені ним твори освітять фахова критика.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Дмитро Донцов. НАЦІОНАЛІЗМ. Львів 1926. В-во „Нове Життя“ ст. 255. Зміст: 1. Українська провансальство. 2. Промітивний інтелектуалізм. 3. „Науковий“ хізм. 4. Хуторянський „универсалізм“. 5. Матеріалізм. 6. Провансальство і політичний сімбіоз. 7. Тактика провансальства, нити традиціоналізм. 8. Плесб єтвєтє наші, утопія вігва легенда, хуторянська „матеріалізм“. 9. Дегенерація провансальства. 10. Чинний націоналізм. 11. Персізм і претесті самонастралного націоналізму. 12. Воля як закон життя. 13. Романтизм, догматизм, ілюзіонізм. 14. Фанатизм і аморальність. 15. Свідомство історії. 16. Творче насильство. 17. Світотворчє „фактивістських“ „буддійських“ народів. III. Українська ідея. 1. Новий національний ерос. 2. Зміст української ідеї. 3. „Містко“ і „реальне життя“.

Александр Баранський: КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. Ст. 34. з ілюстраціями і малюю України. Львів 1926. „Українська Дешева Бібліотека“.

Лев Лопотський: ЗАКУКУРЧЕНІ ТІТ. КИ. Комедія на 3 дії зі співами й танцями. 1926. Вид. „Руська“.

И. Г. Наукович: СОБРАНІЕ СОЧИНЕНІЙ. Т. I-ий Львів 1926. Іздання О-ва М. Качковського.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, місячний часопис для українського жіноцтва. Коломия, ч. 6. Зміст: Надія Слобожанка: Любі читачки! Северина Кабаровська: Хвилина в хаті генія. І. Франко: Україна. Мудрі думки. Б. Баранова: Сучасні завдання українського жіноцтва. Веселітний конгрес. Д-р В. Ю. Кислевський: Єгипетська жінка. Жіночий рух. Д-р В. Сіменюк: Чому ми біді. (Жінка й дитина.) Анна Арабська: Організаційна праця. Листи з Канади. Наша ко-

Посмертна згадка.

Дня 5. черня н. р. помер н. пражський клінік д-р прав, четар У. Г. А. Остап Сомтис. Покійний народився 9. серня 1890 р. в Кучу (пов. Камінька Струмилів) в убогій селянській родині. В 1904 р. вступив до польської гімназії в Золочеві, де зложив іспит зрілості в 1913 р. В осені тогож року ликується на правничий факультет львівського університету, беручи в Золочеві активну участь у громадській праці. Там застав Поїного ситова війська і в 1915 р. по відвороті російських військ вступав до австрійської армії, та служив при 22. полку австрійських стрільців. В осені 1915 р. відходить на італійський фронт та підчас найтяжчих боїв 1916 року падає тяжко ранений. Не відлінувшись шквалити, стає знову призначений до похідного курія та відходить даруге на італійський фронт. З кінцем жовтня 1918 р. одержує по тяжких трудах коротку відпустку, щоб відвідати стареньку матір і загляди цьому застав Поїного розвал Австрії дома. Хоч сам римокатолик і бувши ученик польської гімназії, Поїкийний виразно означує своє українське походження, аступуючи на службу своїй молодій державі. В Буську сповняє військову службу. Підчас відвороту У. Г. А. переходить на Велику Україну, перекинає також її велику траг дію та опинюється з останніми Армії в таборі полонених у Тухолі. По кількмісячному перебуванні в полоні втікає Поїкийний на Чехословаччину і до 1921 р. перебуває в ліберетських та Розефським таборах. В 1921 р. виїздить на студії до Праги. Віруючи, що нещастя, яке зустріло наш народ в його визвольних змаганнях лиш короткотривалі, Поїкийний виїздить у часі ферії 1923 р. до Німеччини, щоб належно запізнатися з німецькою організаційною системою, з системою боротьби, яку вели Німці в часі окупації Наддніпрянщини французькими та бельгійськими військами. Підчас своєї кількілітнього перебування в Празі, Поїкийний крім своїх університетських студій приготував ємичи, щоб правдивим знаннями віддати якнайбільші послуги для свого народу. В половині місяця н. р. складає останній ригорозальний іспит і приготується до повороту додому. Однак доля ринила інкше. У день своєї проміції падає Поїкийний від тяжкої негдути. Яка велика особиста трагедія Поїкогого, яка велика втрата не тільки старенької матері, що ждала на новорот свого сина, яка втрата для Народу! Поїкийний був людиною сильною та чистого характеру, поважаний навіть своїми ворогами, був зразком талановитого фахівця та енергійного діяча. Похорони відбулися 8. черня н. р. на ольшанському цвинтарі в Празі, по участі його друзів шкільців. В. І. П.

Посмертна згадка.

Дня 5. черня н. р. помер н. пражський клінік д-р прав, четар У. Г. А. Остап Сомтис. Покійний народився 9. серня 1890 р. в Кучу (пов. Камінька Струмилів) в убогій селянській родині. В 1904 р. вступив до польської гімназії в Золочеві, де зложив іспит зрілості в 1913 р. В осені тогож року ликується на правничий факультет львівського університету, беручи в Золочеві активну участь у громадській праці. Там застав Поїного ситова війська і в 1915 р. по відвороті російських військ вступав до австрійської армії, та служив при 22. полку австрійських стрільців. В осені 1915 р. відходить на італійський фронт та підчас найтяжчих боїв 1916 року падає тяжко ранений. Не відлінувшись шквалити, стає знову призначений до похідного курія та відходить даруге на італійський фронт. З кінцем жовтня 1918 р. одержує по тяжких трудах коротку відпустку, щоб відвідати стареньку матір і загляди цьому застав Поїного розвал Австрії дома. Хоч сам римокатолик і бувши ученик польської гімназії, Поїкийний виразно означує своє українське походження, аступуючи на службу своїй молодій державі. В Буську сповняє військову службу. Підчас відвороту У. Г. А. переходить на Велику Україну, перекинає також її велику траг дію та опинюється з останніми Армії в таборі полонених у Тухолі. По кількмісячному перебуванні в полоні втікає Поїкийний на Чехословаччину і до 1921 р. перебуває в ліберетських та Розефським таборах. В 1921 р. виїздить на студії до Праги. Віруючи, що нещастя, яке зустріло наш народ в його визвольних змаганнях лиш короткотривалі, Поїкийний виїздить у часі ферії 1923 р. до Німеччини, щоб належно запізнатися з німецькою організаційною системою, з системою боротьби, яку вели Німці в часі окупації Наддніпрянщини французькими та бельгійськими військами. Підчас своєї кількілітнього перебування в Празі, Поїкийний крім своїх університетських студій приготував ємичи, щоб правдивим знаннями віддати якнайбільші послуги для свого народу. В половині місяця н. р. складає останній ригорозальний іспит і приготується до повороту додому. Однак доля ринила інкше. У день своєї проміції падає Поїкийний від тяжкої негдути. Яка велика особиста трагедія Поїкогого, яка велика втрата не тільки старенької матері, що ждала на новорот свого сина, яка втрата для Народу! Поїкийний був людиною сильною та чистого характеру, поважаний навіть своїми ворогами, був зразком талановитого фахівця та енергійного діяча. Похорони відбулися 8. черня н. р. на ольшанському цвинтарі в Празі, по участі його друзів шкільців. В. І. П.

В п'ятницю дня 18. черня н. р. о годині 7-30 рано в семінаричській церкві при вул. Коперника відправляється **Понизальне Богослуження** за упокій душі бл. п. незабутнього Товариша **Ярослава Романа Петрика**, студента медицини, упокійшогося дня 2. черня 1926, на яке запрошують усіх, що його знали **Товариші.** 1933

ОПОВІСТКИ.

Українська Громада! Як вікрію тас і цього року обходимо в Заукупі Дні пам'яті поляглих у визвольних змаганнях і ших Гер. Ів. Ів. обхід відбувається так, що всі львівські паролі відуть разом

із своїми процесіями в неділю на тивський, а в понеділок на личаківський цвинтар, де відправляється роминальний богослуження. Тому прошу, як декан города Львова, всіх паролів львівських і підльвівських паролів явити громаду участь в процесіях, щоб своєю присутністю аєднати Свято Поляглих. Ніхто не сміє відступити від участі в тій святі. В разі сталої непогоди в неділю, похід піде на тивський цвинтар в найближчу неділю. Якщо буде погода в понеділок, похід піде як сказано — на цвинтар личаківський. В разі непогоди в понеділок похід піде в другу неділю по Зелених Святих. — Львів, дня 15. черня 1926. — О. Топольчик, в. р.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка. Четвер 17.VI. Коперник.

П'ятниця 18.VI. Гуситин.
Субота 19.VI. Чортків.
Неділя 20.VI. Чортків.

Початок о год. 8-30 ввечерю. Шни скрізь заскени. 1659 37-?

Дирекція Приватного жіночого семінара, Кружок українського педагогічного Т-ва в Коломиї подас до відома, що вступні іспити на I. рік відбуються в днях 24. і 25. черня 1926. Вступні іспити на II, III, і IV. рік відбуються в днях 22, 23, 24. і 25. черня. Зголошення приймає директор Іосиф Чайківський, Коломия, вул. Українська 29. 1886

В прив. учит. семінарі з правом прилюдності СС. Василюк у Львові (з поминками правами державної), при вул. Сулейського ч. 21, вступні іспити учениць до класів I, II, III, і IV. курсу (початок 8. год. рано), на II, III, і IV. курс (в міру місця) як також до класу II, — VII. школи вввв в днях 22. — 26. черня. Вступні іспити на V. курс семіни можуть адалати лиш ті учениць, що постаряться о дозвіл від Кураторії III. О. Зголошення до вступних іспитів приймається до дня 22. черня. Вписи учениць до всіх класів школи вввв в семінара відбуваються до 30. черня включно шодня в урядових годинах. Присутність родичів (опікунів) коначна. До класу I—IV. школи вввв приймається також хлопці. Дирекція. 1924 2-2

В прив. гімназії СС. Василюк у Львові (з поминками правами державної), при вул. Сулейського ч. 21, вступні іспити учениць до класів I, II, III, і IV. курсу (початок 8. год. рано), на II, III, і IV. курс (в міру місця) як також до класу II, — VII. школи вввв в днях 22. — 26. черня. Вступні іспити на V. курс семіни можуть адалати лиш ті учениць, що постаряться о дозвіл від Кураторії III. О. Зголошення до вступних іспитів приймається до дня 22. черня. Вписи учениць до всіх класів школи вввв в семінара відбуваються до 30. черня включно шодня в урядових годинах. Присутність родичів (опікунів) коначна. До класу I—IV. школи вввв приймається також хлопці. Дирекція. 1924 2-2

Дирекція прив. дів. учит. семінара УПТ. н. Т. Шевченка і дів. гімназії гуманістичного типу у Львові вул. Монашого ч. 12. подас до відома, що вступні іспити до семінарі від I—IV., а до гімназії від IV.—VII. класів відбуються в днях 22.—26. черня 1926. Вписи до всіх класів безпосередньо по зложенню іспити. Зголошення приймається кожного дня. — В. Адріанович. 1925 2-4

Іспити до Торговецької школи Т-ва „Прогресс“ у Львові, вул. Корняків ч. 1. відбуваються в днях 22.—28. черня 1926 від 10.—12. год. Вписове 10 зол. місячна оплата 20 зол. Школа має права прилюдних шкіл, а її учениць (ш), діти державних функціонерів, дістають заорот оплати. — Управа. 1-2

Вступні іспити в Прив. жін. гімназії УПТ. в Коломиї, з правом прилюдності (тін гуман.) відбуваються до I. кл. в днях 26. і 28. черня (при зголошеної предлохити метрику і свідоцтво щеплення вписи), до класів вищих в днях 22.—26. черня. Зголошення в Дирекції в день іспити о 8 год. рано. — Дирекція. 1934 1-3

ДРІБНІ ОГолошення.

І-ЗОЛ. коштує кожда золотина кожда у Гутермана Сикстуся 14. 1679 34-?

КОНЦЕССИОНОВАНА школа крою і шиття „Іоліада“ розпочинає тримісячний курс — вписи 15. черня без переплат. Приймає сукні до крою і фабрикування по найновішим фасонам — Сташівка В. І. Біла Хоружини. 1926 2-?

АБСОЛЮТ ЕНТ торговецького курсу аборитуріст шукає заняття у Львові або на провінції. Може заложити і провадити хор. — Зголошення до Адміністрації під „Прогресс“. 1910 2-2

РОНЦ ПЕРШІ КУРСИ МАТУРАЛЬНИХ і ДОПОВНЮЮЧІ „Пильність“ Ecole Reforme, Львів, Памська 14. Вписи до 10. липня. Проспект на шкільний рік 1926-7 на місця або почтою (документи марку за 10 сот.) Аналізний кореспонденційний. Численні поджки Курси існують від 1921 року. Жадаєти проспекту. 1912 2-2

ДО ВІНАЙМУ 10-морговий сід на фільварку у Сквилові, офрти з залучення вали 200 золотих, вносити до дня 24. черня на руки о. кривошанина Товина, площа св. Юра 5. 1911 2-3

В ПОВІТОВОМУ МІСТІ близько Львова добре просперуюча аля. канцелярія, з причини перенесення до відступлення з днем 1. вересня н. р. Вищі інформації надіти Союз українських адалатів. — Руська 20. 1918 2-2

ПОШУКУЮ одно- або дво-кімнатного мешканця за умовними чинном. Зголошення до Адміністрації „Піла“ під „Помешкання“. 1923 2-2

ВАСИЛЬКУ К. Лист одержала. Ліна тяжко хорз, здається пансіон зашквар. Просити батька о швидкий приїзд, хочє попрашатися. Грошей нам вже не треба. Господар вікноу з хати. Мешканко (Персеніка барака П. Привіт Нуси і Ліна. 2-2

НАПРАВУ годинників під управою филозих нш пильнівських позвозжє Гутерман Сикстуся 14. По стінні годинники посилаю доми. 1679 6) 34-?

ПАРОХІЯ Зайсці коло Ходорів на до заміни за ріжкорів на підгір'ю. 1917 3-?

В ПНІВНО під Наддніпряном в Пасіно над Бистрицею, в гарній вілі з садом, та городом до прихиди, три великі коняти з передпоком, верандою і двома входами, негайно до винайдення до кінця серня а навіть вересня. До міста та залізничі близько. Купівля коло віл, гірський, лагідний, куратійний аоздух. — Більші дані Ponte restante Надднірє, по оказаннях 2-золотівок С. №. 7,769,172. 1916 3-3

ВЛЯХУ пошнчовану, лише фабриковані, доставляє „Монтані“, Львів, Городища 35. 1929 2-2

ДИПЛОМОВАНА учителька музики (фортепіан, спія) приймає лекцію на селі, на час ферії. На жалання чужі мови. Зголошення до Адміністрації „Піла“ під „Учительські“. 1935 1-2

ФОРТЕП'ЯН, півнію купую негайно. Паз чу готівкою. Гузко, Памська 21. Телефон 35—45. 1932 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Оповістка.

Вступні іспити до вищих клас (від II. до VII. включно) української гімназії з правом прилюдності УПТ. в Дрогобичі відбуваються в днях 22-го, 23-го і 24-го черня н. р.

Вступні іспити до I. класу 28-го черня. Зголошення й інформації в Секретарії гімназії (Дрогобич, вул. Івана) від 11-го черня кожного дня перед полуднем 1844 5-6

но в народі

« тому наше громадянство мусить реабілітувати само себе, мусить виправдати себе перед пам'яттю кривавого, вагітного гекатомбам жертв, незагосного ще свіжого минулого. Від отупіння, від апатії, від інерції до активності, від безборонної дефензивної до активної наступу — ось ті гасла, які мусимо реалізувати на всіх ділянках життя, а які категорично треба здійснити на полі українського шкільництва. Реституція цілого нашого шкільництва, реституція всіх його прав, боротьба за нові здобутки на тому полі без огляду на політичні комбінації варшавського політичного гетта, вивчення нашої школи українським національним змістом — ось напрямні організованої боротьби цілого українського громадянства. В моментах, коли треба вести боротьбу за життя і смерть, не може бути мови про якунебудь анархію, про якунебудь ухили від тих напрямних ліній, що їх вказує центр. В даному випадку на полі шкільництва все громадянство мусить піддатися тим директивам і вказівкам, що їх виробляють та доручають покликани до цього установи, а в першій мірі УПТ. Ніякі, без виимки ніякі причини локального характеру, ніякі політичні ні інші мотиви не можуть оправдати байдужості або занедбання, не можуть злагіднити провини проти одного цілого та одного стійкого всенародного фронту. Тому слід починати працю, слід вести боротьбу всіми силами та на основі до подробиць продуманого плану. Без плану і без втягнення найширших кол нашого громадянства до його реалізації краще боротьби не починати.

В. М.

Після ганебного вбивства.

Голоси чужої преси.

У впливовому швейцарському деніку «Журнал де Женев» нахвилює в числі з 1-го ш. м. теплу статтю про пок. отам. Петлюру французького журналіста Жака Блюмера, з якої перекладаємо для цікавості такі рефлексії:

« Я мав нагоду супроводити українські війська під час їх героїської боротьби проти «червоних» на протязі 1917, 1918 і 1919 років і я міг ствердити, що причиною, чому Українці одержали остаточну перемогу, була незручна політика російських противників українських генералів, таких, як Колчак, Денікін і інші. Цей останній, замість покористуватися сильним рухом національного меншості на території бушуючої російської імперії як противаги до розкладово-більшовицької ідеї, зробив усе, щоб здушити цей національний рух, не рахуючись з перетвореннями, які приніс за собою упадок царизму. Тільки короткозорість можна розяснити факт, що «білі» Росії звернулися проти Українців саме в той момент, коли ці очистили майже половину української території від «червоних».

Тому не можна дивуватися, що Петлюра, який метою свого життя поклав незалежність свого рідного краю, шукав підмоги раз у Німечці і в Австрії, то знову у Союзних Держав і Польщі.

Його обвинувачували в погромах Жидів. Чи можна скинути на нього вину за скандальні, розбурхані між Українцями анаклади глумливої ставовища жидівського населення супроти українського руху? Смішно було би докоряти антисемітизмом урядові, який перший раз в історії створив спеціальні міністерства для меншостей, а між ними і для жидівської меншості. Його перемога над гетьманом Скоропадським, поставленням німецькою окупацією, що мав русифікаційні тенденції, доказує ясно, що він був ширим демократом.

Петлюра, як чесна та смілива людина, яка добирала собі співробітників, а це не завжди було легко серед загальної корупції та деморалізації революційної доби. Голова Української Держави не розбавляв підчас нещасної доби і може саме цей факт здала йому таку величезну популярність. Портрети цього національного героя були по всіх українських хатах, а його ім'я згадували з великою пошаною.

«Україна втрачає найкращого зі своїх синів від великого гетьмана Мазеви, гордого союзника Карла XII, будителя і провідника національного руху народу, якому він, Петлюра, присвятив своє життя і за який наложив свою голову».

«Курер Варшавський» звертає увагу на відношення до авіаційного абнаєства жидівських сіоністичних кол і пише: убиство Петлюри зелестризувало жидівські газети. В них повно статей і описів. На особливому увагу з них заслуговують слова п. Зильберфарба, жидівського діяча у Варшаві, що був міністром у тогочасній Петлюри на Україні, а тепер подає в «Момент-1» (ч. 120) між иншим:

«Коли в Одесі вибухли протижидівські експеси гайдамацького полку, Петлюра запропонував мені уладити віце, на якому виступити разом зі мною, щоб успокоїти розлючених гайдамаків. Коли на Україні розгуклася анархія, то одночасно значилися протижидівські експеси, але це не були погроми, ані не було проливу крові. Слід похвалити міністерство війни, на чолі якого стояв Петлюра, що воно зробило все, аби у відповідний час інтервенувати проти якихнебудь протижидівських виступів мілітарною силою. Директорію, до якої належав Петлюра, надала Жидам національну автономію».

Ствердивши, що різня, уладжена гайдамаками, мала по правді протижидівський характер, б. жидівський міністр додає:

«Треба бути справедливим у відношенні до тих гайдамаків: вони чесно сповідали присягу. Різали без милосердя, але з осяєм не грабили. В деяких домах запропоновано їм гроші, але вони ці гроші подерли на шматки».

По широкому світі.

Англійський уряд погрожував СРСР, що зриває з ним доплематичні зносини, коли він переслідуватиме грошеві підмоги для англійських робітників на піддержку страйку. Член англійської робітничої партії Бредбері стверджує, що ці гроші є не від радянського уряду, а від російських робітників.

Англійські вуглекопи устами свого провідника Кука заявляють, що зваяжуться на революцію, коли уряд проведе закон про продовження годин праці в копальнях.

Бразилія повідомила Лігу Націй, що у засіданні в вересні не візьме жодної участі.

Мала Антанта, себто Румунія, Чехословаччина та Югославія продовжили на нових три роки свій військовий оборонний союз.

Французький урядові погрожують страйком, невдоволені 12 процентною підвищеною платню.

Абд-ель-Кріма вишлють імовірно до кар. французької колонії, на острів Малагаскар. Французький уряд заявив еспанському, що не видасть його, щоб поставити його перед воєнним судом.

Грецький диктатор Паїсгалос скасував 1000-літній афонський монастир, де жило 6000 православних черців. Також два інші грецьких монастирських чекас та сама доля.

Триста ткацьких фабрик в Англії припинило свою працю, аж до повної розв'язки страйкової ситуації.

ли себе 10.042 чол., а руськими 9915 чол.

Голова Вукоспілки Генкін у своєму рефераті на 3-ій сесії ВУЦВК-у подає числа про аріст української кооперації:

Коли на 1-е січня 1924 р. кооператив нараховувала 4219 одиниць, то вже на 1-е січня 1926 р. це число збільшилось до 6760 сільських кооперативів, що мають 8361 крамнич. Загальний зріст за 1-ий квартал цього року дає 318 нових одиниць. Число пайщиків з 847 тис. на 1-е жовтня 1924 р. аросло до 1.231.000 на 1-е січня 1926. Обороти сільських кооперативів 1923—24 року складали 79 з половиною міль. карб., 1924—25 р. 137 міль. карб. і уже за перші два квартали цього року дають 124 міль. карб., а за весь 1925—26 р. переобчислюється 284 міль. карб., що вимагає більшої уваги суспільства та більшого припливу громадських коштів. Значно зменшились видатки кооперативів з 11'2 проц. до обороту в першому кварталі вони вже складали від 6'7 проц. до 7'1 проц., а по деяких округах до 5 і навіть до 4 з половиною проц.

Число робітничих кооперативів по містах зменшилось з 326 до 296, що пояснюється збільшенням кооперативів, злиттям їх та відходом частини з них до групи сільських кооперативів. Кооперування населення міст ішло таким темпом, що на 1-е жовтня 1924 р. давало 535 тис., на 1-е жовтня 1925 р. 618 тис. Слід добитись, щоб кооперувати не менше 75 проц. членів профсоюзів та 35 проц. селянських дворів. Сума пайового капіталу робітничої кооперації на 1-е квітня 1926 р. складала 2714 тис. карб., а обороти кооперативів давали 1923—24 року 149 з половиною міль. карб.; в 1924 до 25 р. 256 міль. карб., а за перше півріччя 1926 р. — 215 міль. карб., або 84 проц. оборотів минулого року. В 1924—25 р. покладено початок розвитку кооперативної збірки хліба. Було 229 хлібопекарень, що за минулий рік дали на 24 з половиною міль. карб. продукції. Витрати робітничої кооперації до загального обороту становили в Донбасі 17—18 проц. та по всій Україні 18—21 проц., але пізніш знизились для Донбасу на 16 проц. та для України взагалі на 17 проц.

Постанови Ц. К. У. Н. Д. О.

в справі декларації польської поміркованої влади.

Центральний Комітет У. Н. Д. О. на своїйому засіданні в дні 12. червня 1926 р., ознайомившись з декларацією польської демократії в національній kwestії та обговоривши положення українського народу під Польщею, стверджує, що становище польської поміркованої влади (П. П. С., Визволене, Хлопський Сторонництва і Клубу Праці)

погоджується у принципі на незалежність українського і білоруського народу та поручає з тим видаючи платформу територіальної автономії для України і Білорусії під Польщею, поступас неширо, як то свідчить дотеперішня практика. Досі польська демократія не зробила ні одного кроку, щоб злагіднити страшенне положення українського народу під Польщею.

На основі дотеперішних реформаторсько-санацийних прийомів всіх польських партій і всіх польських урядів є всі дані вірити, що зайдана декларація в національній kwestії має в першу чергу служити для підтримки захитаного на міжнародній арені становища польської держави.

Львів, 14. червня 1926.
За Центральний Комітет
Українського Національно-Демократичного Об'єднання:
Д-р Дмитро Левицький, голова.
Вол. Цимбалюк, Гол. секретар.

Пляжі

імпрегновані ориг. французькі аол. 229
гумові ориг. англійські жіночі „ 54
„ „ „ мужеські „ 85
„ „ „ поручас

Фірма ГУРСЬКІ І ВІТЕК

Львів, Площа Марійська ч. 5.

1799 7-20

Радянська Україна.

Планує Укрголовнауку. — Склад робітництва у Харкові в національному відношенні. — Кооперативна на Україні.

30-го травня розпочав свою роботу IV. пленум Укрголовнауки. Президію пленуму обрано в складі президії Укрголовнауки, президії УАН і представників Вищої Ради Нар. Господарства України.

Після привітання від Раднаркомів і Держплану України Г. Гринька пленум заслухав і обговорював реферат заступника Наркомосвіти Ряпо. Дані, що він їх подав у своїй докладі, надто красномовні, щоб їх замовчувати. Сітка науково-дослідних установ України складається нині з 86 науково-дослідних кафедр, 8 наукових дослідних інститутів і Української Академії Наук зі своїми кафедрами і інститутами. Сюди слід віднести 4 астрономічні обсерваторії, 4 ботанічні сади, 8 академ. музеїв і 3 академ. бібліотеки. При науково-дослідних кафедрах нині працює 509 аспірантів. 5 річний план підготовки аспірантури перебачує збільшення числа кафедр до 112. Вироблятимуться аспіранти також і на кафедрах УАН, по науково-дослідних інститутах, по обсерваторіях, академічних бібліотеках, то-що. Такими заходами число аспірантів за 5 років виросте до 1.831 чол. За цей же 5 річний термін має закінчитися й українська науково-дослідних кафедр. За даними на 1-е грудня 1925 р. українською мовою володіли 26 проц. керманів кафедр і 63 проц. аспірантів. Протягом 5-ти років процес українзації наукової аміни має бути цілком закінчений.

Щодо операційного плану Укрголовнауки на 1926—27 р., то крім утворення нових науково-дослідних установ, підбору аспірантів, додаткової організації нових кафедр і т. ин., Укрголовнаука проектує по секції бібліотечно-музейній створити державний історико-культурний заповідник за Києвом, на чеській Лаври. При заповіднику

буде музей українського друку і книги, старо-української будівельної техніки, української нумізматики. В Києві засновується інститут матеріальної культури. До Всенародної бібліотеки України додають бібліотеку колишньої Київської університету і її розмістять в спец. помешканні, що нині добудовується. Силами кількох бібліотек розпочинається складання бібліографії літератури, що стосується до України — «Україніка». Наступного року буде відкрито збільшено видавничу діяльність української науки: буде видано 2.500 друкованих аркушів. Видаватимуться наукові записки науково-дослідних інститутів і кафедр, краєзнавчих установ, музеїв і т. д. Буде виходити кілька журналів: «Наука на Україні», «Культура й революція», «Науково-технічний Вісник» і ин. Побільшено буде ріжні наукові командировки й експедиції українських учених. Вже нинішнього року приступлено до організації української с.-г. Академії: одведено велику ділянку під Києвом, Головісвський ліс і т. д.

Цими днями харківською опфорою закінчено розробку статистичних матеріалів національного складу робітництва, що працює на промислових підприємствах та торговельних установах у харківській окрузі. Обслідкувано 95.302 чол., що обслуговують 776 союзних організацій. З загальної кількості робітників 95.302 українською мовою говорять 25.423, російською мовою 62.246, жидівською 4925 чол., решта робітників говорять іншими мовами. Найбільша кількість робітників, що розмовляють українською мовою, припадає на індустріальний союз. З 32.275 робітників розумової праці українською мовою розмовляє лише 7255 робітників, а російською 23.904 чол. З обслуговуваних 65.302 робітників — визнали себе за Українців 43.222 чол., за руських 33.234, за Жидів 14.726, за Польків 1999, решта належить до інших національностей. З загальної кількості обслуговуваних 29.106 чол. робітників розумової праці Українцями визна-